

Euthanasiewet is twintig jaar oud, maar vragen over uitbreiding blijven

Op 16 mei 2002 keurde de Kamer de euthanasiewet goed, waardoor België na Nederland het tweede land ter wereld werd waar euthanasie onder voorwaarden gelegaliseerd werd. In 2014 werd euthanasie uitgebreid naar “oordeelsbekwame” minderjarigen. De euthanasiewet werd in 2020 voor het eerst toegepast tijdens het euthanasieproces voor het Gentse hof van assisen.

Bron: Belga

Donderdag 14 april 2022 om 15:26

Het wetsvoorstel werd tijdens de paarsgroene regering ingediend door de senatoren Philippe Mahoux (PS), Jeannine Leduc (VLD), Philippe Monfils (MR), Myriam Vanlerberghe (SP), Marie Nagy (Ecolo) en Jacinta De Roeck (Agalev). De wet werd op 28 mei door de koning bekrachtigd. Ze vormde één geheel met twee andere wetten die de weken nadien werden goedgekeurd: een eerste over de palliatieve zorgen en een tweede over de patiëntenrechten.

De wet voorziet dat een patiënt om euthanasie kan vragen bij aanhoudend ondraaglijk en uitzichtloos fysiek of psychisch lijden, dat het gevolg is van een ernstige en ongeneeslijke, door ongeval of ziekte veroorzaakte aandoening. Het verzoek tot euthanasie dient vrijwillig, overwogen en herhaald te zijn. De arts is niet verplicht om op het verzoek in te gaan, maar dient de patiënt daarvan op de hoogte te brengen.

De euthanasiedossiers moeten opgestuurd worden naar de Federale Controle- en Evaluatiecommissie Euthanasie (FCEE), die moet oordelen of de procedure gevolgd werd. Is dat niet het geval, wordt het dossier doorgestuurd naar de procureur. Om de twee jaar moet de Euthanasiecommissie ook een evaluatieverslag opmaken.

Met de wet van 28 februari 2014 werd de huidige euthanasiewet uitgebreid naar minderjarigen. Voorwaarden zijn dat de minderjarige “oordeelsbekwaam” is en dat de ouders of wettelijke vertegenwoordigers akkoord gaan met het verzoek. In tegenstelling tot bij volwassenen, kan het verzoek van minderjarigen niet bij psychologisch lijden. Het voorstel was ingediend door de senatoren Jean-Jacques De Gucht (Open Vld) en Philippe Mahoux (PS).

Hun oorspronkelijk voorstel was veel ruimer, maar tijdens het debat in de Senaat werd al snel duidelijk dat de maatschappelijke, ideologische en juridische bezwaren te groot waren om een oplossing te vinden voor twee thema's die al jaren leven: de euthanasie voor 'wilsonbekwamen' - mensen in coma, dementerenden -, en de problematiek van hoogbejaarden die van mening zijn dat hun leven 'voltooid' is en de hulp bij zelfdoding.

Het maatschappelijk debat hierover loopt verder, maar voorlopig lijkt er zich geen meerderheid om hierover ook een parlementair debat te openen en effectief knopen door te hakken.

Wel werd in 2019 en 2020 de geldigheid van een wilsverklaring waarin bepaald wordt dat patiënt

In 2020 werd de euthanasiewet voor het eerst door een rechter getoetst in het assisenproces in Gent rond de euthanasie van Tine Nys, die op 38-jarige leeftijd in 2010 euthanasie vroeg wegens psychisch lijden. De drie artsen werden vrijgesproken, maar er loopt nog een burgerlijk proces tegen de arts die euthanasie uitvoerde, maar daar is het wachten op het antwoord van het Grondwettelijk Hof op een aantal prejudiciële vragen.

Volgens de cijfers van de Euthanasiecommissie worden er jaarlijkse een 2.500 euthanasiedossiers geregistreerd, waarvan drie kwart in Vlaanderen. Het gaat zoals verwacht in grote meerderheid om 60-plussers en nauwelijks om patiënten onder 40 jaar. Iets meer dan de helft van de euthanasieën vindt thuis plaats, een klein derde in het ziekenhuis en een tiental procent in een woonzorgcentrum. Minde dan één procent heeft betrekking op een onbewuste patiënt met een wilsverklaring.